

С.В. Щербина, доц., канд. пед. наук, Р.Г. Щербина, ст. гр.ФК-09-1
Кіровоградський національний технічний університет

Склад фінансової системи Великобританії

Повна офіційна назва країни — Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії. До складу Об'єданого Королівства входять Англія, Шотландія і Уельс, розташовані на острові Великобританія, а також провінція Північна Ірландія, що складається з 6 округів і міститься на острові Ірландія. Крім того, Об'єднане Королівство має тісні політичні й економічні зв'язки із самоврядними територіями — такими як острів Мен в Ірландському морі і Нормандські острови, що лежать біля північно-західного узбережжя Франції, у протоці Ла-Манш.

У 1991 р. такі витрати були затверджені в сумі 7,9 млн. ф. ст. на десятирічний термін. Близько 70% цих коштів йдуть на оплату праці тих, хто працює на Королеву. З 1993 р. Королева добровільно сплачує прибутковий податок зі своїх особистих доходів.

Основним завданням Вестмінстерського Парламенту, а точніше Палати громад, в галузі державних фінансів є затвердження ставок податків і зборів, видаткових статей і сум за кожною з них. Палата також стежить за тим, щоб виділені суми витрачалися тільки на передбачені Парламентом цілі.

Фінансова система Великобританії після другої світової війни одержала подальший розвиток у напрямку більш активного втручання держави в економіку країни і соціальні процеси. В даний час фінансова система включає чотири ланки:

- державний бюджет;
- позабюджетні спеціальні фонди;
- фінанси місцевих органів влади;
- фінанси державних корпорацій.

Головною ланкою є державний бюджет, йому належить основна роль у забезпеченні політичних і економічних умов відтворення виробничих відношень капіталізму, через державний бюджет перерозподіляється біля 40 % національного доходу країни. Він виступає як головну зброю державно-монополістичного регулювання і стимулювання економіки країни. За рахунок ресурсів бюджету здійснюється мілітаризація господарства і капіталовкладення в ряд нових галузей, що потребують значних витрат.

На сучасному етапі в розвитку окремих ланок фінансової системи спостерігаються нові явища і процеси, це насамперед виражається в усе більшій концентрації фінансових ресурсів у державному бюджеті й в інших централізованих урядових фондах.

Фінансова політика уряду спрямована на збільшення прибутків державного бюджету, посилення процесу нейтралізації засобів, що дозволяє здійснювати основні витрати, що забезпечують утримання державного апарата, втручання в економіку, витяг максимальних прибутків головними капіталістичними монополіями.

У той же час у загальнодержавних витратах значне місце займають місцеві бюджети. Витрати на соціальні цілі, особливо на освіту / крім системи вищої освіти/, центральний уряд перекладає на цю ланку фінансової системи. Крім того, із місцевих бюджетів фінансуються витрати на житлове і шкільне будівництво, спорудження доріг, мостів і інших об'єктів місцевого господарства.

Ріст витрат місцевих бюджетів не супроводжується розширенням їх власної дохідної бази. Більш половини витрат місцевих органів влади покривається за рахунок

субсидій із державного бюджету, істотний вплив робить бюджет і на фінанси державних підприємств. Багато націоналізованих галузей промисловості дефіцитні. Тому на фінансування капітальних вкладень із державного бюджету цим підприємствам направляються значні засоби у формі кредитів і субсидій.

Таким чином, основні фінансові ресурси Англії поєднуються в державному бюджеті, що впливає на всі ланки фінансової системи, на всі сторони економічного і соціального життя.

Бюджетний рік Великобританії охоплює період з 1 квітня по 31 березня наступного року. Бюджет є найважливішим із законів, які щорічно приймаються. За його основу береться Бюджетне послання Канцлера казначейства, з яким він виступає в жовтні-листопаді кожного року. У посланні викладається аналіз розвитку економіки за минулий рік і думка уряду щодо перспективи економічного розвитку на середньострокову і довгострокову перспективи, а також проголошується валютна і фіскальна політика держави, розглядаються питання стану державних фінансів і з'являються зміни в податковій та інших фінансових сферах. Детальний розгляд державних витрат проводиться в спеціальних комітетах Палати громад (наприклад, Комітет з рахунків державних установ) і в установах, яким делеговані відповідні повноваження.

У бюджетному процесі вирішальна роль належить уряду в особі Казначейства, тоді як проходження бюджету в Парламенті зводиться, власне кажучи, до формального схвалення дій уряду. Депутати не можуть вносити, а Палата громад не може приймати законів про збільшення загальної суми бюджетних витрат, запропонованої урядом. Таке правило розширює можливості уряду впливати на мінливу економічну ситуацію в країні. Палата громад формально має право відхилити законопроект про бюджет, але практично це ніколи не робиться. Незважаючи на тривалу процедуру, Парламент завжди затверджує бюджет у сумах, запропонованих урядом.

Особливість бюджетного процесу полягає в тому, що замість єдиного бюджетного закону Парламент щорічно приймає так званий «фінансовий закон», який фіксує зміни, внесені в систему бюджетних доходів, а також один чи кілька законів, які уповноважують уряд витратити протягом року з тією чи іншою метою певну кількість грошей. При цьому бюджет виноситься на розгляд по частинах і в різний час (спочатку по витратах, потім по доходах). Після схвалення Палатою громад бюджетний законопроект передається на схвалення Палати лордів, підписується главою королівської влади і стає законом. Звіт про виконання бюджету доводиться до відома Парламенту, але ним не затверджується.

З 1 червня 1998 р. новим лейбористським Кабінетом у Великобританії розпочата масштабна реформа органів управління фінансовим ринком. Суть реформи — створення єдиного органу — Управління з фінансового регулювання і нагляду, відповідального за регулювання і нагляд за діяльністю всіх інвестиційних, фінансових і банківських компаній, що здійснюють діяльність на території Великобританії. Нова організація замінила систему роз'єднаних і малоефективних саморегульованих і просто регулюючих організацій, які функціонували на фінансовому ринку Великобританії. В даний час Управлінню з фінансового регулювання і нагляду вже передані чи передаються функції таких організацій: Ради з цінних паперів та інвестицій; Організації з регулювання управляючих; Управління з цінних паперів; Управління з приватних інвестицій; Комісії з будівельних суспільств; Комісії з діяльності суспільств взаємного кредитування; Реєстру кредитних союзів і суспільств взаємного кредитування; Дирекції зі страхування Казначейства.

Зміни в структурі органів регулювання фінансовим ринком у Великобританії відбивають об'єктивні тенденції на ринку. На сучасному етапі діяльність банків та інвестиційних компаній стає дедалі універсальнішою, ризики на різних сегментах ринку переміщуються. У цих умовах ідея єдиного регулюючого і наглядового органу виглядає дуже логічною.

Перевагою нового режиму регулювання є те, що він передбачає чіткий поділ сфер відповідальності між Казначейством і Управлінням з фінансового регулювання й нагляду, при цьому міністри відповідають за законодавчу базу, а Управління — за ефективну роботу відповідно до діючого в даний час законодавства.

Управління з фінансового регулювання і нагляду відповідає за стосунки з фінансовими інститутами з метою забезпечення дотримання ними нормативних вимог. До його функцій входить:

- оцінка фінансових ускладнень становища організації і безпосередній вплив колапсу на інші установи;
- проведення оцінки можливості виведення даної організації з кризи за участю інших комерційних організацій (якщо виходу нема й існує ризик для усієї фінансової системи в цілому, тоді підключається Банк Англії. Він повинен оцінити характер системної загрози і виправданість підтримки будь-якого виду з боку представників державного сектору, буде вона забезпеченням короткострокової ліквідності чи необхідністю капіталовкладень. У тому випадку, якщо потрібно вкладення капіталу, підключається Казначейство, оскільки розмова вже йде про державні кошти;
- надання необхідних консультацій населенню (розповсюдження посібників з використання індивідуальних ощадних рахунків приватними клієнтами в майбутньому євро, телефонні лінії допомоги, які щодня обслуговують тисячі дзвінків, зустрічі в різних містах країни, що дозволяє увійти в безпосередній контакт з інвесторами);
- зниження, наскільки це можливо, ступеня використання легальних форм фінансової діяльності в кримінальних цілях. До складу витрат нової організації включені як власні витрати, так і витрати регульованих фірм, що в цілому перевищує прямі витрати в пропорції 4:1. Об'єднання дев'яти різних організацій дало можливість одержання економії, обумовленої зростанням масштабу роботи, зокрема в галузі забезпечення поточної діяльності, це дозволило відшкодувати витрати багатьох фірм, повернувши переплачені ними кошти.

Отже, нова модель органу фінансового регулювання має дві основні переваги, одна з яких — здатність до своєчасного реагування на зміни ринкового середовища, а інша — її ефективність.

Одержано 30.05.11

М.В. Липатова, преп.

Кировоградский национальный технический университет

Обучение иностранных студентов составлению информативного реферата

Статья посвящена вопросу обучения иностранных студентов реферированию научной литературы. Автор рассказывает о формировании умений и навыков при овладении техникой реферирования, обобщает типы заданий при обучении реферированию.

информативный реферат, аналитико-синтетическая переработка, свертывание информации, композиционно-смысловой анализ, языковая обработка информации

Реферирование — один из видов речевой деятельности. Чтобы студент мог составить реферат, он должен чётко представлять себе логико-композиционную модель